

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

NA BĚLIDLE 7, 702 00 OSTRAVA

č.j.: KHSMS 79978/2024/OV/EPID/ODB

V Ostravě dne 16.12.2024

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě jako správní orgán příslušný podle § 82 odst. 1 a odst. 2 písm. m) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), vydává v souladu s § 94a odst. 2 a § 82 odst. 2 písm. m) ve spojení s § 69 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., na základě předchozího povolení Ministerstva zdravotnictví podle § 80 odst. 1 písm. i), postupem podle § 173 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) toto opatření obecné povahy:

I.

Za účelem prevence vzniku a šíření infekčního onemocnění virovou hepatitidou A (dále jen „VHA“) se nařizuje, aby se všechny fyzické osoby, které v období od 23.11.2024 vykonávaly nebo vykonávají trest odnětí svobody v zařízení Vězeňské služby České republiky, IČ: 00212423, sídlo: Soudní 1672/1a, Nusle, 14000 Praha 4, na adrese Věznice Heřmanice, Orlovská 670/35, 713 02 Ostrava, a dále všichni zaměstnanci Vězeňské služby České republiky s místem výkonu zaměstnání/služby v zařízení Věznice Heřmanice, Orlovská 670/35, 713 02 Ostrava (dále jen „zaměstnanci“), kteří v období od 23.11.2024 přišli do epidemiologicky významného kontaktu s osobami podezřelými z nákazy v tomtéž zařízení,

podrobili

mimořádnému očkování proti virové hepatitidě A,

které provede v době od 16.12.2024 do 31.12.2024

- poskytovatel zdravotních služeb Zdravotnické středisko Věznice Heřmanice, Orlovská 670/35, 713 02 Ostrava, a to pro fyzické osoby ve výkonu trestu,
- poskytovatel zdravotních služeb Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě, Partyzánské náměstí 2633/7, 702 00 Ostrava, a to pro zaměstnance,
- poskytovatel zdravotních služeb Slezská nemocnice v Opavě, příspěvková organizace, se sídlem Olomoucká 470/86, 746 01 Opava, a to pro zaměstnance.

II.

Toto opatření se nevztahuje na fyzické osoby, které v minulosti onemocněly virovou hepatitidou A prodělaly nebo proti němu byly prokazatelně očkovány.

Odůvodnění:

Opatření obecné povahy zohledňuje velmi vysoké riziko šíření nákazy v nápravném zařízení, kde existují podmínky podporující šíření nákazy mezi fyzickými osobami ve výkonu trestu odnětí svobody i mezi zaměstnanci zařízení. Cílem opatření obecné povahy je jednak zamezit dalšímu šíření VHA v zařízení a dále i minimalizovat dopad epidemie na populaci mimo zařízení.

Dne 11. 12. 2024 byla Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě (dále jen „KHS MSK“) jako příslušný orgán ochrany veřejného zdraví informována o výskytu VHA u odsouzeného v oddíle B5 ve Věznici Heřmanice na adrese Orlovská 670/35, 713 02 Ostrava (dále jen „ohnisko nákazy“). Dne 12.12. bylo zaznamenáno dalších 5 případů onemocnění VHA (3 z oddílu B5, 1 z oddílu A6 a 1 z oddílu A3 vykonávající činnost epidemiologicky závažnou), přičemž se jedná o osoby dlouhodobě pobývajících ve věznici ve výkonu trestu odnětí svobody, zdroj nákazy zatím nebyl objasněn – existuje možnost přítomnosti i více zdrojů nákazy VHA.

Téhož dne 12.12.2024 bylo vydáno rozhodnutí KHS MSK o nařízení protiepidemických opatření pod č.j. KHSMS 79254/2024/OV/EPID, kterým se nařizuje plnit konkrétní protiepidemická opatření k předcházení vzniku a zamezení šíření infekčního onemocnění VHA ve Věznici Heřmanice. Protiepidemická opatření byla cílena s ohledem na způsob přenosu nákazy, na dodržování hygieny rukou ve společných prostorách Věznice Heřmanice, provádění průběžné ohniskové dezinfekce sociálních zařízení, dotykových ploch, prostor stravovacího provozu atp. včetně prokazatelného seznámení zaměstnanců a odsouzených pohybujících se v ohnisku nákazy s nařízenými protiepidemickými opatřeními. Nařízená protiepidemická opatření byla stanovena s ohledem na způsob přenosu nákazy – fekálně orální cestou, úzkým kontaktem mezi osobami, sexuálním stykem, krví a alimentární cestou, a maximální délku inkubační doby, která činí 50 dnů a vylučování původce nákazy 14 dní před objevením se prvních příznaků u nemocného, ke kterým došlo dne 7.12.2024 – tedy od 23.11.2024. V ohnisku nákazy dlouhodobě pobývá i značný počet osob pocházejících z vyloučených lokalit, kde probíhá epidemie VHA, rovněž závislých na injekční a neinjekční aplikaci drog, nebo se sníženou úrovní hygienických návyků. Řada z nich v zařízení vykonává i činnosti epidemiologicky závažné (zejména ve stravovacích službách). Mezi další faktory podporující šíření nákazy ve věznici patří vysoká kumulace osob, používání společných toalet, možná ilegální aplikace drog, sexuální kontakt, amatérské tetování a celkově nižší úroveň hygieny. Co se týče osob zaměstnaných v zařízení, ani zde není možno vyloučit jejich přímý kontakt s osobami podezřelými z nákazy, zejména s ohledem na kumulaci osob, povahu činnosti a přenos alimentární cestou.

VHA je infekční onemocnění, jehož zdrojem je infikovaný (nakažený) člověk, u něhož je virus přítomen ve stolici již ve druhé polovině inkubační doby a zpravidla 1-2 týdny po začátku klinického onemocnění. Inkubační doba onemocnění, tj. období mezi vstupem původce nákazy do organismu a vypuknutím nemoci je 14–50 dní, nejčastěji okolo 30 dní. Již koncem inkubační doby se mohou objevit necharakteristické příznaky, nejčastěji se jedná o projevy chřipkové (zvýšená teplota, bolesti hlavy, svalů, únava), žaludeční a střevní (nechutenství, zvracení, průjem nebo zácpa, nadýmání, tlak v pravém podžebří). Po této fázi nastupuje vlastní fáze onemocnění, kdy dochází ke zhoršení potíží, objevuje se „žloutenka“ (žluté zbarvení kůže a sliznic), současně s ní se vyskytuje světlá stolice, tmavá moč, svědění kůže.

Nejčastější cestou přenosu VHA je přenos fekálně – orální cestou, např. stolicí infikovaného člověka, ať už se jedná o přenos přímý od osoby k osobě, např. kontaminovanými rukama, ale i nepřímý, např. potravinami a znečištěnými předměty. K přenosu nákazy může dojít při sdílení jehel a stříkaček a neinjekční aplikaci drog u osob drogově závislých a také pohlavním stykem, zejména u osob stejného pohlaví a krví.

Z výše uvedeného vyplývá, že v ohnisku nákazy dochází ke mnoha rizikovým kontaktům významným z epidemiologického hlediska, přičemž přítomnost dalšího zdroje či zdrojů nákazy se s ohledem na snadné podmínky šíření nákazy jeví jako vysoce pravděpodobná.

Fyzické osoby pobývajících v ohnisku nákazy jsou denně vystavovány prostředí a ztíženým hygienickým podmínkám, které nevylučují možnost přímého kontaktu s původcem nákazy, a jsou tak ve zvýšeném riziku onemocnění VHA, čímž dochází k ohrožení veřejného zdraví.

K zabránění explozivní epidemie může dojít díky včasným preventivním opatřením, nikoliv represivním. Účinnou možností prevence vzniku a šíření onemocnění VHA je aktivní imunizace (očkování).

Potřeba očkování proti VHA u takto rizikové populace obyvatelstva byla vyhodnocena na základě aktuálního epidemiologického šetření v zařízení, jakož i s přihlédnutím k probíhající epidemii VHA na území města Ostravy a celé České republiky. V ohnisku nákazy dochází k fluktuaci osob i z jiných míst České republiky, kdy u těchto osob může nákaza probíhat asymptomaticky, čímž vzniká vyšší riziko přenosu infekčního onemocnění VHA, a to obzvláště ve vztahu ke ztíženým podmínkám pro dodržování základních hygienických pravidel. Upřednostněny by měly být osoby s rizikovými faktory pro VHA a osoby se základním onemocněním jater, jakož zaměstnanci a odsouzení, kteří jsou pracovníky stravovacích služeb.

S ohledem na výše uvedené, vydává Krajská hygienická stanice Moravskoslezského se sídlem v Ostrava toto opatření obecné povahy, jehož cílem je umožnit fyzickým osobám vykonávajícím trest odnětí svobody v zařízení Věznice Heřmanice a rovněž i exponovaným fyzickým osobám v tomto zařízení zaměstnaným účinnou ochranu před onemocněním VHA prostřednictvím očkování a zabránit rozšíření nákazy VHA. Ochranný účinek očkování nastává nejdříve 14 dní po očkování.

Očkování se netýká osob, které v minulosti prokazatelně prodělaly onemocnění VHA nebo byly prokazatelně proti tomuto onemocnění řádně očkovány, protože po prodělaném onemocnění a řádném očkování vzniká celoživotní imunita.

Jelikož se jedná o opatření orgánu ochrany veřejného zdraví na úseku předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění podle § 82 odst. 2 písm. m) zákona č. 258/2000 Sb., které se týká obecně vymezeného okruhu adresátů, vydává KHS, jako příslušný orgán ochrany veřejného zdraví, toto opatření na základě § 94a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. bez řízení o návrhu jako opatření obecné povahy.

Mimořádné očkování podle § 69 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb. lze stanovit jen s předchozím povolením Ministerstva zdravotnictví. KHS proto požádala dne 16.12.2024 Ministerstvo zdravotnictví o povolení ve smyslu uvedené právní úpravy. Příslušné povolení KHS obdržela ze strany Ministerstva zdravotnictví dne 16.12.2024.

Toto opatření nabývá v souladu s § 173 odst. 1 správního řádu účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce KHS.

Poučení:

Proti tomuto opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek (§ 173 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.). Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje se sídlem Ostravě.

Mgr. Zuzana Babišová
vedoucí služebního úřadu
ředitelka Krajské hygienické stanice
Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Vyvěšeno dne: 16.12.2024

Sejmuto dne:

Záznam o účinnosti: Toto opatření obecné povahy nabylo účinnosti dne: 16.12.2024

Rozdělovník:

1. KHS – spis
2. úřední deska KHS
3. Ministerstvo zdravotnictví ČR – ID datové schránky: pv8aaxd
4. Ministerstvo spravedlnosti ČR – ID datové schránky: kq4aawz
5. Vězeňská služba ČR – ID datové schránky b86abcb
6. Krajský úřad Moravskoslezského kraje – ID datové schránky: 8x6bxsd